

Margareta Prichindel

**DICTIONAR
ORTODOX
ROMÂN - CHINEZ**

罗 汉

东正教词典

目录

Cuvântul autorului 编者的话		7
Listă abrevieri 略语表		10
Dicționar 词典内容		11
ANEXE 附录		
ANEXA 1 附录一	PRINCIPALELE SĂRBĂTORI ORTODOXE ÎN ROMÂNIA 罗马尼亚主要的东正教节日	197
ANEXA 2 附录二	RUGĂCIUNI ȘI CÂNTĂRI ORTODOXE 东正教常用祷文和圣歌	199
ANEXA 3 附录三	OBIECTE DE CULT ORTODOXE 东正教礼仪用品	207
ANEXA 4 附录四	VEȘMINTE LITURGICE ORTODOXE 东正教圣礼仪服	210
ANEXA 5 附录五	CĂRȚI DE CULT ORTODOXE 东正教礼仪书	212
ANEXA 6 附录六	CLERUL DIN BISERICA ORTODOXĂ ROMÂNĂ 罗马尼亚正教会各级神职人员	214
ANEXA 7 附录七	GLOSAR DE TERMENI ARHITECTURĂ BISERICI ORTODOXE 东正教教堂建筑词汇表	216
ANEXA 8 附录八	BISERICI ȘI MÂNĂSTIRI ORTODOXE DIN ROMÂNIA 罗马尼亚东正教教堂和修道院	221
ANEXA 9 附录九	SURSE DE REFERINȚĂ PRINCIPALE 主要参考资料来源	224

abis s.n. (gr. *abyssos*; lat. *abyssus*)

În învățăturile biblice, abisul simbolizează întunericul, răul, haosul și apele primordiale. În Biblie, cuvântul abis este cel mai frecvent folosit în Apocalipsa și se referă în principal la: adâncul (groapa fără fund) în care este aruncat Satana pentru o mie de ani (Apocalipsa 20:2,3); adâncul (groapa fără fund) din care se ridică lăcustele, care vor vătăma numai oamenii fără pecetea lui Dumnezeu pe frunte, dar fără să-i omoare (Apocalipsa 9:1-11).

abisal, -ă adj.

abluțiune s.f. (gr. *katharismos*, lat. *ablutio*, -onis)

1. Purificare religioasă; 2. Spălare rituală pe corp; 3. Spălarea mâinilor, ritual săvârșit de clerul ortodox înainte de Sfânta Liturghie, care simbolizează curăția sufletească și sfințenia interioară.

absidă s.f. (lat. *absida*) (la biserici)

absidiolă s.f. (la biserici)

Mică absidă lângă altar, la bisericile creștine, unde se păstrează Sfintele Vase și veșmintele liturgice. Cele două absidiolă ale altarului se mai numesc și „pastoforii”.

o absidiola proscomidiei

Firidă sau nișă mai mică situată pe peretele de nord al altarului bisericii unde preotul pregătește pâinea și vinul pentru Euharistie și în care se păstrează Sfintele Vase și împărtășania pentru bolnavi.

o absidiola diaconiconului

Mică absidă situată în partea de sud a altarului în care se păstrează veșmintele liturgice. Se mai numește și „diaconicon” sau „schevofilachion”.

absolvire s.f. (lat. *absolutio*)

o absolvire de păcate

abstinență s.f. (gr. *nisteia*; lat. *abstinentia*)

Renunțarea la diferite alimente, la plăcerile, pofele și impulsurile sexuale, din motive religioase.

acatist s.n. (gr. *akathistos ymnos*)

1. Acatistele sunt imne, rugăciuni de laude, mulțumire și preamărire a Maicii Domnului, a Mântuitorului sau a unor sfinți, care se citește la slujbe. Acatistul este format din 13 condace și 12 icoase și se cântă stând în picioare; 2. Foaie de hârtie pe care sunt scrise numele credincioșilor și dorințele pentru care se roagă. Aceasta se dă preotului ca să se roage pentru ei la anumite slujbe.

o acatist pentru cei vii

o acatistul Bunei Vestiri

o acatistul Domnului nostru Iisus Hristos

o acatistul Maicii Domnului

深淵；无底坑

按圣经上的教导，深渊象征着黑暗、邪恶、混乱及原初混沌的水。在圣经中，深渊一词最多用于启示录中，并主要是指：撒旦被扔在无底深渊（无底坑）里一千年（启20:2,3）；蝗虫自无底坑上来，它们唯独要伤害额上没有上帝印记的人，但不许害死他们（启9:1-11）。

深淵的，深不可測的

1. 洁淨礼；2. 淨身礼；3. 洗手礼

1. 宗教性的洁淨仪式；2. 礼仪上的身体的洗淨；3. 洗手礼，是东正教神职人员在事奉圣礼前举行的仪式，象征着心灵的纯洁与内在的神性。

（教堂中）半圆形后殿，半圆壁龕

（教堂中）半圆形小后殿；小型半圆室；小半圆壁龕

是基督教教堂中，圣坛旁的小型半圆壁龕，用来存放圣器和圣礼仪服。圣坛的那两个小半圆室也称“圣器和圣衣收藏室”。

o 圣器室；预备祭品小半圆壁龕

指位在教堂圣坛北墙上的小洞或小壁龕，是司祭准备在圣餐中使用的面包和葡萄酒，并用来存放圣器和保存给病人的圣餐的小壁龕。

o 圣衣室；圣礼仪服小半圆壁龕

是位在教堂圣坛南部的小壁龕，用来存放圣礼仪服。也称“圣衣室”或“圣衣间”。

赦免；宽恕

o 赦罪，罪的赦免

节欲；禁欲；节德，节制

因宗教原因而放弃某些饮食（小斋）、乐趣、欲望和性冲动。

1. 弗坐词；2. 代祷纸条

1. 弗坐词是指在礼拜仪式中所诵读的颂歌和祷文，以赞美、称谢和颂扬圣母，救世主和某圣人等。弗坐词是由十三个集祷颂和十二个诗节构成，诵唱时离坐肃立；2. 指一张纸条，在上面写上信徒的名字与祈祷愿望。将这张纸条交给司祭，让他在特定的礼拜仪式中为他们代祷。

o 为生者者祈祷的弗坐词

o 报喜弗坐词

o 耶稣圣名弗坐词

o 圣母弗坐词

- o acatistul Mântuitorului Iisus Hristos
- o acatistul Sfințelor Patimi ale lui Iisus

Acatistier s.n.

Carte liturgică care cuprinde acatiste și paraclise.

acceptat de Dumnezeu

- o jertfă acceptată de Dumnezeu
- o ofrande acceptate de Dumnezeu
- o rugăciuni acceptate de Dumnezeu
- o slujirea acceptată de Dumnezeu

acoperământ s.n.

Acoperământul Maicii Domnului (vezi și *Pocrov*) (1 octombrie)

Sărbătoare ortodoxă în cinstea Fecioarei Maria.

acoperăminte Sfânta Masă

Cele două acoperăminte cu care este îmbrăcată până jos Sfânta Masă la sfințirea unei biserici noi, respectiv:

- o cămașa altarului (gr. *katasarkion*)

Acoperământ de in, de culoare albă, care se înfășoară în jurul Sfintei Mese, care simbolizează giulgiul cu care a fost înfășurat trupul lui Iisus.

- o endotion, indition (gr. *enditon*)

Acoperământ care se așează peste cămașa Sfintei Mese, făcut din materiale scumpe și strălucitoare de mătase, de culoare roșie sau galbenă, care simbolizează mărirea lui Dumnezeu, sau strălucirea feței Domnului Iisus pe muntele Tabor.

acoperăminte Sfinte Vase (gr. *kalimmata*)

Obiecte liturgice, trei bucăți de pânză care acoperă Sfintele Vase în timpul Liturghiei, respectiv un acoperământ mare și două acoperăminte mici, din care unul acoperă Sfântul Disc, iar cel de al doilea acoperă Sfântul Potir. Acoperământul mare se așterne peste potir și disc laolaltă. Acoperămintele se realizează din același material din care se confecționează veșmintele liturgice și au brodate pe ele crucea, simbolul mântuirii, sau alte motive sfinte.

- o acoperământul mare (vezi și *Aer*)

Acoperământul mare este o bucată de pânză mai mare, pătrată, care se așterne peste Sfântul Disc și Sfântul Potir în timpul Liturghiei. Acoperământul mare simbolizează piatra prăvălită la intrarea în mormântul lui Iisus, precum și harul Sfântului Duh. Se mai numește și „Aer”.

- o acoperămintele mici

Acoperămintele mici sunt două bucăți mici de pânză, de obicei una pătrată (pentru disc) și una în formă de cruce (pentru potir). În timpul Proscomidiei, acestea se aștern peste Sfântul Disc, pe care sunt așezate agnețul și miridele și peste Sfântul Potir, în care se pun vinul și căldura. Acoperămintele mici simbolizează scutecele cu care a fost înfășurat Pruncul Iisus.

- o 耶稣圣名弗坐词

- o 基督蒙难弗坐词

《弗坐词祈祷书》

祈祷用书，包含弗坐词和恳祷词。

上帝所悦纳的，蒙上帝悦纳的

- o 上帝所悦纳的祭物
- o 上帝所悦纳的供物
- o 上帝所悦纳的祷告
- o 蒙上帝悦纳的事奉

覆盖物；遮盖物

至圣诞神女饼幪节，圣母饼幪节，圣母护守节（10月1日）

庆祝圣母玛利亚的东正教节日。

圣桌遮盖物；祭台遮盖物

是指为新教堂举行祝圣礼时，遮住圣桌四周、垂到地面的两层遮盖布，分别是：

- o 圣桌裙；圣桌围，圣桌帏；祭台裙

是包裹圣桌的白色亚麻覆盖物，象征着包裹耶稣尸体的裹尸布。

- o 圣桌罩布；祭台罩布

是覆盖圣桌裙外面的布罩，用高贵、华丽、红色或黄色的真丝面料制作，象征着上帝王座的荣耀，或主耶稣在大博尔山上的发光面容。

圣盖；圣盖布；圣器覆盖物

礼仪用品，是指在事奉圣礼中用以覆盖圣器的三块圣盖布：一块大圣盖和两块小圣盖，其中一块小圣盖用以覆盖圣盘，另一块用以覆盖圣爵。大圣盖将圣爵和圣盘一同包覆。圣盖制成的布料与圣礼仪服制成的布料完全相同，上面有十字绣图案，象征着拯救或其他神圣主体。

- o 大圣盖，大覆盖物；圣袱

大覆盖物是一块较大的正方形布，在事奉圣礼中用以一同包覆圣盘和圣爵。大圣盖象征着滚到耶稣坟墓入口处的那一块大石头，以及圣灵的恩典。又被称为“圣袱”。

- o 小圣盖；小覆盖物

小覆盖物是两块小布，通常有一块方形小布（盖圣盘之用）和一块十字形小布（盖圣爵之用）。在举行预备礼仪时，这些小圣盖分别覆盖装有圣羔和其它各份圣饼之圣盘及盛装葡萄酒和圣热水之圣爵。小圣盖象征着包裹婴儿耶稣的襁褓。

acrivie s.f. (gr. *akriveia*)

Acrivia se referă la aplicarea cu exactitate și strictețe a legilor bisericești, pentru respectarea doctrinei și tradiției bisericii.

acrostih s.n. (ngr. *acrostichon*)

Poezie sau strofă în care literele inițiale ale versurilor alcătuiesc un cuvânt sau o propoziție.

act s.n.

- o act ecleziastic
- o act etic
- o act immanent
- o act moral
- o act religios
- o act uman
- o actele omului

activitate religioasă

Adam

Personaj biblic, primul bărbat creat de Dumnezeu din lut, după chipul și asemănarea Sa, în a șasea zi a Creației, strămoșul neamului omenesc.

adept, -ă s.m., s.f.

adevăr s.n. (gr. *aletheia*; lat. *veritas*; ebr. *emet*)

adeverire s.f.

- o adeverirea învierii lui Iisus
- o adeverirea profețiilor biblice

adogmatic, -ă adj.

adogmatism s.n.

Sistem religios care este împotriva dogmelor.

adorare s.f. (gr. *latreia*) (vezi și *latria*)

Cultul suprem adus lui Dumnezeu.

adormire s.f. (lat. *addormire*) (vezi și *moarte*)

Adormirea Maicii Domnului (15 august)

Sărbătoare în amintirea zilei în care Maica Domnului și-a dat obștescul sfârșit.

adormit, -ă adj.

- o adormit pe veci
- o cei adormiți întru Iisus

Aducerea Moaștelor Sfântului Ioan Gură de Aur la Constantinopol (27 ianuarie)

aducerea Sfintelor Daruri la Sfânta Masă

adulter s.n. (gr. *moicheia*)

adunare s.f.

- o adunare bisericească
- o adunare creștină
- o adunare de slujbă

谨守，谨慎守护

谨守是指正确地 and 严格地执行教会律例，以遵守教会的传统教义。

离合诗

是一首短诗或一个诗节，各行的首字母可组合成词或词组。

行为；行动；文书；法令；法案

- o 教会行为；教会文书；教会法令
- o 伦理行为
- o 内在行为
- o 道德行为
- o 宗教行为；宗教条例；宗教法案
- o 人性行为；人类行为
- o 人的行为

宗教活动

亚当，阿达穆

《圣经》中的人物，是在创造周的第六天，上帝按照自己的形象用泥土创造的世上第一个男人，人类的始祖。

信徒，门徒；拥护者

真理；真相，事实；实话

应验；真实；成真

- o 耶稣复活应验
- o 应验圣经预言

反教条的，反信条的

反教条主义，反信条主义

反教条的宗教思想体系。

钦崇礼；绝对敬礼

指对上帝的最高崇拜。

长眠，永眠，安息；死亡

圣母安息节（8月15日）

纪念圣母玛利亚亡故的日子。

睡了的；死了的

永眠的；长眠的

那已经在耶稣里睡了的人

敬迁君士坦丁堡总主教圣金口约安之圣髑纪念日（1月27日）

将祭品呈献到祭台上

通奸

1. 聚集，聚会，集会；2. 会议，大会

- o 教堂聚会
- o 基督徒聚会
- o 礼拜聚会，崇拜聚会

- o adunare ecleziastică
- o adunare eparhială
- o adunare parohială
- o adunarea episcopilor
- o adunarea de rugăciune
- o Adunarea Națională Bisericească a Bisericii Ortodoxe Române

adventism s.n.

adventist, -ă s.m., s.f.

advențiști de ziua a șaptea

advon s.n. (vezi *amvon*)

Aer s.n. (sl. *Vozdukh*) (vezi și *acoperământul mare și Sfântul Aer*)

Aerul este o bucată de pânză mai mare, pătrată, care se așterne peste Sfântul Disc și Sfântul Potir în timpul Liturghiei. Aerul simbolizează piatra prăvălită la intrarea în mormântul lui Iisus, precum și harul Duhului Sfânt. Se mai numește și „acoperământul mare”.

afierosi v.t. (ngr. *afierono*)

afierosire s.f. (ngr. *afierosis*; lat. *oblatio*)

1. Aducerea, punerea înainte a pâinii și vinului pentru Euharistie (gr. „*prosagoghi ton doron*”); 2. Sfințirea unui preot prin Taina Hirotoniei;

afierosit, -ă adj.

afurisenie s.f. (vezi și *anatemă*)

agapă s.f.

Masă comună frățească la primii creștini.

agheasmatar s.n.

Vas de metal în care se păstrează agheasma mare (apa sfințită la Bobotează), în biserica ortodoxă.

agheasmă s.f. (gr. *agiasma*; sl. *agiazma*)

1. Apa sfințită de arhieru sau preot, folosită la Sfânta Taină a Botezului sau pentru a sfinți oameni, locuri și obiecte; 2. Slujbă religioasă pentru sfințirea apei (gr. *o agiasmos tou idatos*).

- o agheasma mare / sfințirea cea mare a apei

Ritual de sfințire a apei care se săvârșește atât în ajunul Bobotezei cât și în ziua de Bobotează

(6 ianuarie), după Liturghie, în amintirea botezului Domnului Iisus în râul Iordanului. Agheasma mare sfințită la Bobotează se folosește la sfințirea bisericilor, praporelor, crucilor, antimiselor, a Sfântului Mir și a credincioșilor și are putere de vindecare și de alungare a duhurilor necurate.

- o agheasma mică / sfințirea cea mică a apei

Ritual de sfințire a apei săvârșit ori de câte ori este nevoie. Agheasma mică se folosește la sfințirea caselor, a fântânilor, izvoarelor, icoanelor, ogoarelor etc. Denumirea populară a agheasmei mici este „sfeștanie”.

- o 教会集会, 教会议会
- o 教区议会, 主教区议会
- o 堂区议会
- o 主教会议
- o 祈祷会, 祈祷聚会
- o 罗马尼亚正教会全体会议

基督再临论

安息日派

基督复临安息日会

讲道台; 诵经台

圣袱; 大圣盖, 大覆盖物

圣袱是一块较大的正方形布, 在事奉圣礼中用以一同覆盖圣盘和圣爵。圣袱象征着滚到耶稣坟墓入口处的那一块大石头, 以及圣灵的恩典。也称之为“大圣盖”。

1. 呈献; 2. 授圣职; 承接圣职; 祝圣

1. 呈献; 奉献;
2. 授圣职礼; 承接圣职之礼

1. 呈献在圣餐中使用的面包和葡萄酒;
2. 籍圣职圣事, 祝圣司祭的仪式。

受祝圣的人; 领受圣职圣事的(人)

咒逐; 革除教们

友爱餐; 聚餐

早期基督徒的友爱地共同进餐。

圣水钵; 圣水盆

东正教教堂里用来储存大祝圣圣水(主领洗节时祝圣过的水)的金属器皿。

1. 圣水; 2. 祝圣圣水礼; 为水祝圣的仪式

1. 圣水是被主教或司祭祝圣过的水, 用于洗礼圣事中或祝圣某人、某地、一般物。
2. 为水祝圣的宗教礼仪。

- o 大祝圣圣水礼; 为水大祝圣的仪式

指在主领洗节前夕和节日当天(一月六日)的事奉圣礼后举行的为水祝圣的仪式, 为纪念主耶稣在约旦河的受洗。在主领洗节时祝圣过的水被用于祝圣教堂、神幡、十字架、九折布、圣膏油和信众, 并拥有祛病和驱除恶灵的能力。

- o 小祝圣圣水礼; 为水小祝圣的仪式

指根据需要随时举行的祝圣圣水的礼仪; 在小祝圣圣水礼仪中祝圣过的水被用于祝福房屋、水井、源泉、圣像、田地等等。此礼仪民间俗称“祝圣和洒圣水礼”。

aghesmuire s.f.

Ritual de stropire cu agheasmă. Pentru aghesmuire se folosește un aspergil sau un mănunchi de busuioc.

Aghiasmatar² s.n. (ngr. *Hagiasmatarion*)

Carte de cult, extras din Molitvelnic, care cuprinde slujbele Sfintelor Taine (mai puțin Liturghia și Hirotonia), ierurgii și rugăciuni de binecuvântare.

aghiasmă s.f. (vezi *agheasmă*)

aghiograf s.m. (vezi și *hagiograf*)

aghiografie s.f. (vezi și *hagiografie*)

aghiologie s.f. (vezi *hagiologie*)

aghiorit, -ă adj.

aghios s.n. (ngr. *ághios*) (vezi *Trisaghion*)

Cântarea „Sfinte Dumnezeule, Sfinte tare, Sfinte fără de moarte, miluiește-ne pre noi”.

agneț s.n. (lat. *agnus*; sl. *agnets*) (vezi și *proscomidie*)

Bucată de pâine de formă pătrată, pe care preotul, în timpul Proscomidiei, o taie și o scoate cu copia din partea de mijloc a primei prescuri, unde se află pecetea cu inițialele de la „Iisus Hristos Invinge” (IC XC NIKA) și pe care o așează la mijlocul Sfântului Disc. În cadrul Sfintei Liturghii, numai această bucată se va sfinți și se va preface în Trupul lui Hristos.

agnostic, -ă s.m., s.f.; adj.

agnosticism s.n.

Doctrină filozofică din antichitatea greacă, conform căreia rațiunea nu e capabilă a cunoaște și a înfățișa natura lui Dumnezeu.

Agnus Dei s.m.

Imn închinat lui Iisus.

agonie s.f. (lat. *agonia*)

Agrapha s.f.

Culegere de cuvinte ale lui Iisus, care nu au fost consemnate în Evangheliile.

ajun s.n. (lat. *adjunium*)

1. Ziua sau seara care precede orice sărbătoare mare, în special Ajunul Crăciunului și al Anului Nou, ajunul Bobotezei; 2. Perioada de timp care precede un eveniment deosebit.

ajunare s.f. (lat. *adjunare*)

A ține post negru, a nu mânca nimic toată ziua sau timp îndelungat (40 de zile).

ajutorarea celor săraci

alegere s.f. (gr. *eklegomai*)

Actul de selectare prin care Dumnezeu alege un individ sau un grup, pentru un scop sau un destin hotărât de El.

Aleluia!

Exclamație care apare ca un refren de laudă în cântări bisericești, cu sensul de „Lăudat să fie Domnul!”

洒圣水; 洒圣水礼

洒圣水的仪式。洒圣水时，用圣水槌或一束罗勒。

《祝福礼典》；《圣事小礼典》

崇拜礼仪书，节选自《圣事礼典》，其内容包括圣事的礼仪（除事奉圣礼和圣职圣事外）、圣仪和祝福的祷告。

圣水

圣徒传记作者

圣徒传记

圣徒传记文学；圣徒传记研究

阿索斯圣山的

三圣颂

是指“圣哉上帝，圣哉大能者，圣哉永生者，怜悯我们”圣歌。

圣羔；四方形圣饼

指一块四方形圣饼，是在预备祭品礼仪中，司祭用圣矛由第一个祭饼中间部分切下盖有“耶稣基督凯旋得胜” (IC XC NIKA) 印号的部分并放在圣盘正中的那一块圣饼。在事奉圣礼中只将这块饼祝圣，而转化为基督的身体。

1. 不可知论者；2. 不可知论的

不可知论；不可知主义

古希腊哲学教义，认为上帝的性质是不可知的、不可思议的、超出人的理智。

羔羊颂；羔羊经

献给耶稣的赞美诗歌。

垂危，濒死

《耶稣遗言集》；《未录主言》

指福音书中没有记载的耶稣言论选编。

前夕；前夜

1. 尤其指圣诞节，元旦，主领洗节或任何重大节日之前的白天或晚上；2. 某一特殊事件即将发生的时期。

完全禁食；守大斋；守小斋

指一整天或长期（四十天）完全禁食，不吃任何食物。

周济穷人

拣选；选召

指上帝为达到祂预定的目标或命运，为自己选出某人或某团体的行为。

阿利路亚，哈利路亚

是教会圣歌中的一种叠句，用来表示颂赞的感叹词，意思是“赞美主”。

Alfa și Omega

Expresia Alfa și Omega apare în Apocalipsa 1:8 („Eu sunt Alfa și Omega, zice Domnul Dumnezeu, Începutul și Sfârșitul, Cel ce este, Cel ce era și Cel ce vine, Cel Atotputernic”) și în Apocalipsa 22:13 („Eu sunt Alfa și Omega, Cel dintâi și Cel de pe urmă, Începutul și Sfârșitul”).

aliturhic, -ă adj.

Se referă la zilele când nu se săvârșește Sfânta Liturghie (Vinerea Mare, luni și marți din prima săptămână a Postului Paștilor, miercuri și vineri din Săptămâna Brânzei, vinerea dinaintea Crăciunului și a Bobotezei).

altar s.n. (lat. *altarium*)

1. Loc unde se depun ofrandele și se oficiază sacrificiile; 2 Locul cel mai sfânt în bisericile creștine, unde se oficiază sfintele slujbe; 3. Sfânta Masă pe care se oficiază liturghia.

- o altar pentru sacrificii

Ridicătura din piatră sau pământ pe care se aduceau jertfe zeilor, în antichitate.

- o altar votiv

Altar consacrat divinității, spre a împlini o făgăduință solemnă.

- o altarul bisericii (vezi *Sfântul Altar*)

Locul cel mai sfânt al unei biserici creștine.

alungarea spiritelor rele

amibiție egoistă s.f. (gr. *eritheia*)

ambrozie s.f. (lat. *ambrosia*)

Hrana zeilor, în mitologia greacă.

Amin interj.

Formulă de încheiere a rugăciunii, care înseamnă „Adevărat! Așa să fie!”.

amuletă s.f.

amvon s.n. (sl. *amŭvonŭ*) (vezi și *bema*)

Parte a platformei altarului, aflată în fața ușilor împărătești, locul unde preotul citește Evanghelia și ține predica. Astăzi, în biserică se folosește un amvon portativ, în formă de pupitru, numit analog.

an bisericesc

Anul bisericesc ortodox începe la 1 septembrie și se încheie la 31 august, în anul următor.

an liturgic

Anul liturgic ortodox începe în ziua Sfintelor Paști și cuprinde trei mari perioade liturgice:

1. Perioada Triodului (perioada prepascală), care ține zece săptămâni, de la Duminica Vameșului și Fariseului până în Sămbăta Mare. Se mai numește și „Păresimi”;

被上帝拣选的

原始与终结; 阿拉法和俄梅戛

阿拉法和俄梅戛二字出现于启示录1:8 (“主上帝说:我是阿拉法和俄梅戛,是今在,昔在,以后永在的全能者”)和启示录22:13 (“我是阿拉法,我是俄梅戛,我是首先的,我是末后的,我是开始,我是终结”)。

禁仪日的

指不举行事奉圣礼的日子(圣周五、复活节大斋期第一周的周一和周二、乳酪周的周三和周五、圣诞节及主领洗节前的周五等日子)。

1. 祭坛; 2. 圣坛; 至圣所; 3. 祭台

1. 奉献祭品和举行祭祀仪式的地方。2. 基督教教堂中举行神圣礼仪的最神圣的地方; 3. 举行圣餐礼的圣桌。

o 祭坛

古代祭神用石或土筑的高台。

o 还愿祭坛

是献给神明的祭坛,以实现某种庄严的应许。

o 教堂圣坛

基督教堂中最神圣的地方。

驱赶邪恶的灵魂; 驱赶恶灵; 驱赶邪灵

自私的野心

仙饌密酒

希腊神话中神仙的食物。

阿民; 阿门

祈祷结束语,意思是“但愿如此”,“诚如所愿!”,“确实这样!”。

护身符

讲道台; 诵经台

是圣坛平台的组成部分,位于君王门(皇门)前方,是司祭诵读福音和讲道的平台方位。目前,在教堂里使用一种移动式的讲道台,形状为坡桌,称为读经台。

教会年; 教会年历

东正教会历一年始于9月1日,并于翌年的8月31日结束。

礼仪年,礼仪年度

东正教会礼仪年始于至圣葩斯哈主日,并包括三大礼仪周期:

1. 《大斋期礼典》的周期(复活节前的期间)持续十周,从税吏与法利塞人主日到圣周六为止。此周期也称“四旬期”;

2. *Perioada Pentecostarului* (perioada pascală), care ține opt săptămâni, de la Duminica Paștilor până la prima duminică după Rusalii (Duminica Tuturor Sfinților);

3. *Perioada Octoibului* (perioada postpascală) este cea mai lungă perioadă din cursul anului liturgic, care ține de la sfârșitul perioadei Pentecostarului până la începutul perioadei Triodului, altfel spus, din luna de după Duminica Tuturor Sfinților, până în sâmbăta dinaintea Duminicii Vameșului și Fariseului din anul următor.

Anafora / Anaforaua s.f. (ngr. *Anafora*)

Anafora este nucleul și partea cea mai tainică a Liturghiei ortodoxe, momentul în care are loc sfințirea Darurilor (pâinea și vinul). Anaforaua cuprinde: Marea rugăciune euharistică, Anamneza, Epicleza și rugăciunile de mijlocire.

anaforniță s.f.

Obiect de cult, tăviță sau farfurie înaltă cu picior, pe care se așează anafura (antidora) care se împarte credincioșilor.

anafură s.f. (gr. *aghios artos*; lat. *nafora*) (vezi și *antidoră* și *proscomidie*)

Pâine rămasă din cele cinci prescuri, după ce preotul a scos agnețul și celelalte părțile la Proscomidie, tăiată în formă de cubulețe. Anafura se sfințește în timpul când la strană se cântă Axionul, dar nu este folosită la Euharistie. După săvârșirea Sfintei Liturghii și după miruirea credincioșilor de către preot, anafura se oferă credincioșilor, în locul „darului”.

anagocic, -ă adj.

anagogie s.f.

Interpretare mistică a Scripturii.

anahoret s.m. (gr. *anachoritis*; lat. *anachoreta*)

Călugăr care trăiește retras de lume în locuri izolate sau în peșteri din apropierea mănăstirilor și duce o viață aspră, de post și rugăciune.

analav s.n. (gr. *analabos*)

Veșmânt purtat de schimonah. Analavul este asemănător epitrabilului, dar acoperă pieptul și spatele și este brodat cu instrumentele patimilor lui Iisus și Trisaghionul.

analog s.n. (ngr. *analoghion*; sl. *analogy*)

Pupitru pe care se pune Evanghelia, când se citește, în biserica ortodoxă. Analogul se așează, de regulă, în fața ușilor împărătești.

analogia Bibliiei

anamnestic adj. (gr. *anamnistikos*)

anamneză s.f. (gr. *anamnisis*)

Anamneza este partea principală a Anaforei în care se amintesc patimile, moartea, învierea și înălțarea lui Hristos, se evocă momentele esențiale din istoria mântuirii, începând cu intruparea lui Iisus Hristos și până la a doua sa venire.

2. 《复活期礼典》的周期（复活期）持续八周，从复活主日到圣灵降临节后的第一个主日（诸圣主日）为止；

3. 《八音颂唱集》的周期（复活节后的周期）是教会礼仪年中最长的周期，持续从复活期礼典的周期末，直到翌年大斋期礼典周期初为止，换句话说，从诸圣主日后星期一，到翌年的税吏与法利塞人主日前的星期六。

感恩经；感恩和祝圣的祈祷

在东正教事奉圣礼中，感恩经是核心仪式和最奥秘的部分，就是祝圣祭品（饼酒）的时刻。感恩经包括：大祝谢文，忆念文，求降圣灵文和代求的祷告。

“代礼”圣饼小托盘；小方块圣饼盘

礼仪用品，是用来盛放分给信徒的小方块圣饼（“代礼”圣饼 *antidoron*）的小托盘或高脚盘。

“代礼”圣饼；小方块圣饼；圣餐礼后剩余的饼

指在预备祭品礼仪中，司祭由那五块祭饼上切取圣羔和其它各份圣饼后所剩下的、被切成小方块的饼。“代礼”圣饼是在唱诗班诵唱“诚应为洵...”赞美诗时，受过祝福的面包，但未使用于圣体圣血圣事中。在事奉圣礼结束后，司祭用圣油在信徒的额头上画十字，然后将剩余的饼作为“代礼”圣饼分享给信徒。

神秘性诠释的

神秘性诠释

对《圣经》所作的神秘解释。

隐居者；隐士

指那些隐居于修道院附近的偏僻的地方，或在山洞里，过着禁食、祷告和遁世的苦行生活的修士。

大圣衣；天使圣衣

大圣衣修士所穿戴的服饰。大圣衣类似圣颈长巾，但是分胸前背后两片，上面绣有耶稣受难的刑具图案和圣三颂。

读经台

在东正教教堂中，用于诵经时放置福音书的坡桌。读经台通常被安置在君王门前方。

《圣经》的模拟；已经解经

忆念的；纪念的

忆念文；纪念祷词

忆念文是感恩经主要部分，追忆基督的苦难、死亡、复活及升天的事件，回忆救赎历史中的重要事件，从耶稣基督的道成肉身直到祂的再临为止。